Algemene Vergadering

Op 3 november 2026
Agendapunt 2b

Interprovinciaal Overleg
van, voor en door provincies

Datum	3 november 2026
Portefeuillehouder	Henk Emmens (penningmeester)
Onderwerp	Begroting 2027 & Raming kassiersfunctie 2027, accountantsverslag 2025 en appreciatie directie IPO

Kern van het onderwerp

Op 23 juni zijn tijdens de vergadering de Jaarrekening 2025, Tussenrapportage 2026 en Raming kassiersfuncties 2026-2027 door de Algemene Vergadering goedgekeurd. Tijdens dezelfde vergadering is de conceptbegroting 2027 besproken en goed bevonden.
Aan de hand van de kaders van de conceptbegroting 2027 en de aangepaste kassiersraming 2026-2027 (beide zijn in juni behandeld) zijn de Begroting 2027 en Raming kassiersfuncties 2027 opgesteld. Deze liggen voor in november. De nieuwe kassiersraming is ten opzichte van de vorige raming op een tweetal punten bijgesteld, namelijk het toevoegen van een indexatie (€ 0,3 miljoen) en door hogere lasten voor Digitaal Stelsel Omgevingswet (€ 0,2 miljoen; conform landelijke afspraken).
10 september stelde het bestuur de begroting 2027 en raming kassiersfunctie 2027 vast om ze ter goedkeuring voor te leggen aan de AV op 3 november. In aanvulling daarop stuurt het bestuur u conform toezegging de door het bestuur gesteunde directie-appreciatie op het accountantsverslag toe.
Bij dit agendapunt zal de vergadering ook bijgepraat worden over de voortgang van de organisatieontwikkeling.
Hierover volgt op een later moment een beknopt overzicht – zodra beschikbaar ontvangt u een bericht.

Voorstel/ gevraagd besluit

De Algemene Vergadering wordt gevraagd:

1. de door het bestuur vastgestelde Begroting 2027 en de door het bestuur vastgestelde Raming kassiersfunctie 2027 goed te keuren;
2. en kennis te nemen van de appreciatie van het accountantsverslag 2025.

Aanleiding en context

Op 23 juni jl. heeft de Algemene Vergadering de Conceptbegroting 2027 besproken. De Algemene Vergadering heeft enkele aandachtspunten meegegeven en laten weten zich te kunnen vinden in de Conceptbegroting 2027.

Tijdens de vergadering van 23 juni werd met name aandacht gevraagd voor:

1. een doelmatige en transparante inzet van middelen, waaronder de ontwikkeling van externe inhuur, het voorkomen van onderuitputting en een sluitende begroting;
2. de ontwikkeling van de uitgaven voor faunaschade;
3. de noodzaak en onderbouwing van investeringen en andere uitgaven.

Na agendering in de AV van juni is gestart met het opstellen van de definitieve Begroting 2027. Het IPO-bestuur heeft 10 september besloten deze vast te stellen en ter goedkeuring voor te leggen aan de AV.

Bestuurlijke opdracht Basis op orde

In de Begroting 2027 is rekening gehouden met de investeringen bij het project Basis op orde – Bedrijfsvoering. De afgelopen jaren is de vereniging sterk gegroeid in taken. Deze groei vertaalt zich in een toegenomen financiële omvang en een toenemende complexiteit van werkzaamheden. Hoewel de organisatie zich inhoudelijk heeft ontwikkeld, is de basis van de organisatie niet evenredig meegegroeid. Als gevolg daarvan zijn verbeteringen en activiteiten die feitelijk structureel van aard zijn, regelmatig incidenteel gefinancierd en georganiseerd. Dit heeft geleid tot kwetsbaarheid en versnippering in de organisatie: veel handmatig werk, beperkte structurele borging, en een fragiele basis onder de organisatie die inmiddels aanzienlijk in omvang en complexiteit is gegroeid.

Het op orde brengen van de bedrijfsvoering is geen op zichzelf staand verbetertraject, maar onderdeel van een bredere organisatieontwikkeling. Het doel van deze ontwikkeling is het realiseren van een sterk fundament voor de toekomst waarop kan worden doorgebouwd om de organisatie in staat te stellen, bij te dragen aan het realiseren van de bestuurlijke ambities van de provincies.

Dit vraagt om een aantal investeringen op meerdere terreinen. Het gaat daarbij onder meer om het kwalitatief en kwantitatief versterken van de financiële functie en concern control, het harmoniseren en standaardiseren van financiële processen en systemen, en het versterken van de planning en control-cyclus met nadruk op vooruitkijkende sturing en risicomanagement. Daarnaast is een stevige HR-kolom noodzakelijk om de organisatie duurzaam te ondersteunen bij haar omvang en complexiteit, onder meer op het gebied van formatie, inhuur, ontwikkeling van medewerkers en goed werkgeverschap. Ook het integraal borgen van informatievoorziening, privacy en informatiebeveiliging is onmisbaar om te voldoen aan wet- en regelgeving en om bestuurlijke grip te versterken. Tot slot vraagt de groei van de organisatie om herijking en professionalisering van functies als inkoop, juridische ondersteuning, facilitair en huisvesting, zodat deze toekomstgericht, efficiënt en beheersbaar zijn ingericht.

De investeringen die verwerkt zijn in de Begroting 2027, zijn een eerste stap in een meerjarige transitie. Daarbij past nadrukkelijk niet het beeld dat de organisatie na deze investering ‘af’ is. De verwachting is dat de organisatie zich ook in de jaren daarna verder ontwikkelt.

Gelet op de nog lopende verbeterprocessen in onze organisatie is op dit moment nog niet uitgekristalliseerd of dit ook het eindbeeld is. Het is niet volledig te voorzien of er nog aanvullende middelen op langere termijn nodig zijn. Het streven is vóór het einde van deze statenperiode, in samenhang met de bestuurlijke opdracht tot doorlichting van de begroting en afronding van de organisatieontwikkeling, een onderbouwd beeld te schetsen van deze financiële consequenties.

De AV is hierin meegenomen tijdens het diner in januari en de vergaderingen van april en juni. 23 juni stemde de AV in middelen vrij te maken voor de benodigde investeringen.

Financieel totaalbeeld Begroting 2027

In de conceptbegroting 2027 was een begrotingsvoorstel als hogere last opgenomen in plaats van als lagere baat. In de definitieve Begroting 2027 is dit begrotingsvoorstel correct verwerkt.

Dit heeft logischerwijs als gevolg dat het volume van de definitieve begroting 2027 lager uitvalt (waarmee de definitieve begroting 2027 uitkomt op € 84,5 miljoen). De bijdragen van de provincies veranderen hier echter niet door, omdat de impact daarop in de conceptbegroting 2027 al wel juist opgenomen waren.

De definitieve Begroting 2027 wijzigt ten opzichte van de conceptbegroting 2027 op een ander punt, waardoor de bijdrage van de provincies wel gaat stijgen. Deze stijging, van totaal € 0,5 miljoen, wordt veroorzaakt door de loonontwikkeling ten gevolge van de nieuwe provincie-cao. Dit verschil is ontstaan doordat de indexatie die volgt uit de vastgestelde cao verschilt van de geschatte loonindexatie. Bij opstellen van de stukken voor juni was de nieuwe cao nog niet beschikbaar.

Deze punten worden verder toegelicht in het financieel totaalbeeld van de inleiding van de Begroting 2027. Daarnaast kan er op de technische briefing van 8 oktober wanneer nodig mondelinge toelichting gegeven worden.

Raming kassiersfunctie 2027

Vorig jaar is gestart met het ontleden van de verenigingsbegroting op onderwerpen waarbij het IPO enkel fungeert als financieel 'doorgeefluik'. Dit heeft geleid tot een apart document 'Raming kassiersfunctie' die nu bijgewerkt is in de Raming kassiersfunctie 2027. In de Raming kassiersfunctie 2027 is rekening gehouden met een ontleding van € 7,2 miljoen (prijspeil 2026) vanuit de Verenigingsbegroting. Conform de gebruikelijke werkwijze passen we over dit bedrag indexatie toe. De omvang van de indexatie bedraagt € 275.000.

De Raming kassiersfunctie 2027 komt uit op € 116,4 miljoen. Eerder werd uitgegaan van een omvang van € 115,9 miljoen. Het verschil van € 0,5 miljoen wordt veroorzaakt door het toevoegen van indexatie (€ 0,3 miljoen) en door hogere lasten voor Digitaal Stelsel Omgevingswet (€ 0,2 miljoen; conform landelijke afspraken).

Accountantsverslag 2025

Tijdens de AV van 23 juni 2026 is toegezegd dat de planning van de P&C-cyclus tegen het licht te houden met betrokkenheid van de P&C-klankbordgroep en de accountant. De AV heeft zorgen geuit over de late verzending van het accountantsverslag. Verschillende AV-leden gaven daarbij aan verrast te zijn van de bevindingen en adviezen in het verslag. Het bestuur heeft, in het hier op volgende gesprek, begrip uitgesproken voor deze reactie maar tevens toegelicht dat de gesignaleerde aandachtspunten voor het bestuur niet onverwacht waren. De eerder vastgestelde vijf bestuursopdrachten zijn juist bedoeld om dezelfde onderliggende vraagstukken aan te pakken zoals die door de accountant zijn benoemd.

Tijdens de AV van 23 juni is gevraagd om een reactie op het accountantsverslag. 10 september heeft het bestuur de aanbevelingen in het accountantsverslag besproken op basis van een directieappreciatie. De gesignaleerde punten van de accountant zijn voor het bestuur herkenbaar in het verhaal van de 'basis op orde' waarin reeds stappen zijn gezet om het fundament van de organisatie verder te brengen. De appreciatie zijn door het bestuur meegezonden ter kennisgeving aan de Algemene Vergadering. Het accountantsverslag is ook bijgevoegd.

<u>Vervolgstappen</u>
Een technische briefing over de P&C-producten is gepland op donderdag 8 oktober 2026.

Hiernaast kunnen er tot 9 oktober 12.00 uur schriftelijk technische vragen gesteld worden. Hierbij is het verzoek dit gebundeld per provincie te doen. Beantwoording wordt rond 15 oktober voorzien.

De definitieve Begroting 2027 en de Raming kassiersfuncties 2027 liggen op 3 november 2026 ter goedkeuring voor aan de AV.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief bij de P&C documenten aan de AV (voorjaar 2026)
2. Begroting 2027 Vereniging IPO
3. Raming kassiersfunctie 2027
4. Accountantsverslag 2025
5. Appreciatie IPO-directie accountantsverslag